

[K. Axel Nielsen.]

ejerens levetid. Men vi kan se en ende på disse privilegier; efterhånden bliver der lettere og lettere adgang for de frie fiskere, og jeg håber, at det, om ikke for os, så i hvert fald for vore efterkommere vil lykkes at nå til den situation, at fiskeriet på søteritoriet er frit, sådan som det bør være.

Jeg skal hermed anbefale lovforslaget i dets helhed med de stillede ændringsforslag til vedtagelse.

Damsgaard: Når vi nu nærmer os afslutningen af arbejdet med behandlingen af ålegårdsrettighederne og er nået frem til at ville afløse disse ældgamle rettigheder imod fuld erstatning, skal det ikke skjules, at venstre har haft sine store betænkeligheder ved at gå med til afløsningen, fordi der efter vor opfattelse er tale om egentlige formuerettigheder, som man fratager folk, men ganske vist nu — til forskel fra tidligere tilsigtet — mod fuld erstatning.

Venstres repræsentanter i ålegårdskommissionen af 1916 gik allerede da med til rettens afløsning mod fuld erstatning, men fik hertil kun støtte af de konservative medlemmer. Denne indstilling havde vi også i 1952-kommissionen, og nu har de andre partiers repræsentanter sluttet sig til vore synspunkter; derefter kan udvalget her møde med et fælles forslag om afløsning mod fuld erstatning.

Det er jo næsten en historisk begivenhed at gå til at afløse ålegårdsretten, dels fordi den har bestået i mange hundrede år, dels fordi der har været så mange politiske og juridiske stridigheder om den. Afgørende for mit partis opfattelse har det først og fremmest været, at der er et stærkt udbredt ønske blandt fiskerne om, at der nu finder en afløsning sted. Vi må jo også erkende, at den oprindelige nære tilknytning mellem fiskeriet med ålegårde og grundejerne ikke er så almindelig mere. Endvidere må det erkendes, at det kun er en lille part af grundejerne, som udnytter deres ålegårdsret, og af disse er det igen kun få, der selv driver fiskeriet. Endelig må det erkendes, at den tekniske udvikling er løbet fra det almindelige ålegårdsfiskeri, således at forstå, at ålegårdsfiskeriet mere og mere foregår med de stærktfiskende redskaber, bundgarn, ovenvandsruser o. lign. Alt dette i forbin-

delse med, at alle partier nu i modsætning til tidligere vil være med til at yde fuld- stændig erstatning, har gjort, at venstre har overvundet sine betænkeligheder og anbefaler afløsningen.

Jeg mener, det er en i alle henseender rimelig form for afløsning, vi er nået frem til, og at det er væsentlige ændringer af ministerens forslag, vi har opnået i udvalget. Jeg skal kun understrege et par af disse.

Den betydningsfulde kommission, der skal forestå afløsningen, får nu 4 medlemmer i stedet for 6 som foreslået af ministeren. Det er en forenkling, mener jeg, der ikke vil skade eller forlænge afløsningen, tværtimod.

Fradragnet for de såkaldt ulovlige redskaber — hvorved forstås ikke-anerkendte ålegårde — hvorom der har stået megen diskussion, har vi i udvalget fået halveret, sådan at kapitalisationsfaktoren i stedet for at nedsættes fra 14 til 11 nu kun nedsættes til 12½, altså en halvering af fradragnet for disse såkaldt ulovlige redskaber. Egentlig burde der måske slet ingen fradrag være; det er min opfattelse, at det er noget tvivlsomt, om det er rimeligt at have et fradrag, og denne opfattelse understøttes egentlig også af den kendsgerning, at de, der hidindtil har brugt bundgarn o. lign. til ålefiskeri, uantastet kan fortsætte hermed i den 20-årige afløsnings- og lejetid, der følger efter afløsningen. Men den nu fastlagte ordning var altså, hvad vi kunne opnå enighed om i udvalget.

Jeg gør også opmærksom på lempelsen i lejen for den bruger, der fortsætter i afløsningstiden. Efter afløsningen skal der kun svares 90 pct. af den nuværende leje til staten.

Jeg vil gerne anmode den højtærede fiskeriminister om at henstille til den kommende afløsningskommission at tage videst muligt hensyn til de ålegårdsejere, som ikke har udnyttet retten i 10 år, hvis de iøvrigt kan give gode grunde for, at det er rimeligt, at de får erstatning. Afløsningen skal efter min mening gerne foregå i så stor fordragelighed som overhovedet muligt, og netop overfor denne kategori af ålegårdsejere beder jeg om at man viser videst muligt hensyn.

På venstres vegne vil jeg anbefale at stemme for alle de stillede ændringsforslag og senere for det således ændrede lovforslag.